

Neskládejte v mocných naději

j+s 18. 4. 2021

“Ty mne, Pane, při životu v každou psotu ráčíš chovati,” praví se v jednom biblickém žalmu, “a já tebe srdcem celým budu ctít a s radostí vzývat a hlásat tvé milosrdenství a pravdu.” Připojme se a taky pojdme hlásat Boží milosrdenství a pravdu a s radostí vzývat jeho jméno. A kéž nás při tom provází Boží milost a pokoj. Amen.

Milý Bože, život přináší i chvíle, kdy nám vůbec není dobře a svírají nás obavy a starosti. Ale věříme, že nás v takových chvílích neopouštíš a podpíráš nás nebo rovnou neseš. Když se na to po čase ohlédneme, zjišťujeme, jak velkou váhu jsme některým potížím přisuzovali (a bodejť by ne), jenže nám pak zbývalo strašně málo pozornosti na naději od tebe. Nesnázím a problémům se nevyhneme ani do budoucna, a tak prosíme: pomoz, abychom o té naději a o tvé pomoci věděli a odvážili se o ně opřít. A kéž bychom tím inspirovali i lidi kolem nás: tím, že tvá láska a odpuštění člověka chrání i v těch nejtěžších dobách před beznadějí a zoufalstvím. Společně prosíme: Pane, smiluj se, amen.

Žalm 146: Haleluja. Chval, duše má, Hospodina! Hospodina budu chválit po celý svůj život, svému Bohu zpívat žalmy, co živ budu. Nedoufejte v knížata, v člověka, u něhož záchrany není. Jeho duch odchází, on se vrací do své země, tím dnem berou za své jeho plány. Blaze tomu, kdo má ku pomoci Boha Jákobova, kdo s nadějí vzhlíží k Hospodinu, svému Bohu, jenž učinil nebesa i zemi s mořem a vším, co k nim patří, jenž navěky zachovává věrnost. Utištěným dopomáhá k právu, hladovým chléb dává. Hospodin osvobozuje vězně. Hospodin otvírá oči slepým, Hospodin sehnuté napřimuje, Hospodin miluje spravedlivé. Hospodin ochraňuje ty, kdo jsou bez domova, ujímá se sirotka i vdovy, svévolným však mate cestu. Hospodin bude kralovat věčně, Bůh tvůj, Sijóne, po všechna pokolení. Haleluja.

Jan 15,17-20: To vám přikazuji, abyste jeden druhého milovali. Nenávidí-li vás svět, vězte, že mě nenáviděl dříve než vás. Kdybyste náleželi světu, svět by miloval to, co je jeho. Protože však nejste ze

světa, ale já jsem vás ze světa vyvolil, proto vás svět nenávidí. Vzpomeňte si na slovo, které jsem vám řekl: Sluha není nad svého pána. Jestliže pronásledovali mne, i vás budou pronásledovat - jestliže mé slovo zachovali, i vaše zachovají.

„Nedoufejte v knížata,“ vybízí nás biblická písnička a mně se zdá, že jí v zemi, kde vrchnost není moc oblíbená už jaksí tradičně, velmi snadno dáme zapravdu. Poslední rok se pokoušíme dopátrat, jaká vládní opatření dneska zrovna platí (což se dá vydržet), ale nejsme si v tom chaosu jisti, jakou cenu má (ve srovnání s penězi) vůbec lidský život. Tušíme, že finančně dobře z toho vyjdou ti, kdo měli hodně už předtím (a kdo určují pravidla), a státní vyznamenání pro člověka, jenž od devadesátých let jaksí uměl zbohatnout nejvíc, je už jen taková ozdoba, která ty opravdu chudé lidi, kteří jsou zároveň i poctiví, moc nepotěší.

U nás zná politika jen dvě velké obce: Kocourkov a Hulvátov. Tahle věta není zrovna čerstvá: pronesl ji před 95 lety T. G. Masaryk. Asi by taky byl rád, kdyby ti v moci postavení trochu míň lhali, trochu míň pohrdali lidmi, míň je rozeštvávali mezi sebou a víc dbali na právo a spravedlnost. Jenže Kocourkov a Hulvátov. Ale už dávno před Masarykem (a před Havlíčkem a před dalšími) konstatoval cosi podobného biblický žalm a to už je pomalu pětadvacet století. Nedoufejte ve vrchnost: ti vám toho naslibují, a skutek utek. A vlastně nedoufejte vůbec v člověka, ten se tu napaňuje jen do času, a co po něm zbude? Při těchto slovech možná máte před očima podobizny odpudivých postav, co se mají za důležité, a v tom zjistíte, že nám mezi ty portréty nastražil žalmista i zrcadlo – což nás může zarazit, ale je to tak správně, ono je to i o nás: ani na tohoto člověka nespolehejte a nevkládejte v něj své doufání.

Vrchnost je na světě proto, že nějak to tu uspořádáno být musí (apoštol k tomuto účelu říká, že je od Boha). Že to asi povede mizerně, to už je v Bibli taky (třeba v bajce, jak oliva ani vinná réva kralovat nechtěly, tak se do čela postavilo neužitečné, leč ctižádostivé a pomstychtivé bodláčí). Jenže to zrcadlo, co ho žalmista pověsil mezi portréty náfučů, člověka uzemní, aby ty druhé nebral tak zhurta a zametl si před vlastním prahem. Zatím autor té biblické písničky zmiňoval lidi, kteří jsou u moci, ale víc se jimi už nezabývá, protože v jeho očích nejsou tak

důležití, jak by asi rádi, a vlastně ani tak zajímaví. Mnohem důležitější než oni je v jeho písničce jedno sloveso: abychom v ně nedoufali. Můžeme jim fandit, můžeme je volit, můžeme si je ošklivit a na životě naší pospolitosti se to všechno nějak podepíše, ale mnohem důležitější je to, jak budeme zacházet s nadějí a kam nasměrujeme své životní doufání a spoléhání.

Výkřikem: „Nedoufejte v žádného člověka“ ta stará písnička z Bible nekončí. To byla vlastně jen vsuvka o tom, že když to uděláte, spálíte se. Ale to neznámá, že s doufáním je konec, protože někdo si vaši důvěru a spolehnutí právem zaslouží: Bůh. Což zní jako hezká kostelní fráze, ale jak s ní v praxi naložit?

Bible to pojímá tak, že svět (který neměl chybu, když ho Bůh stvořil) se úplně zkazil, takříkajíc „ve zlém leží“. Evangelista Jan dodává, že nicméně i ten polámaný svět Bůh miluje natolik, že se ho rozhodl na vlastní náklady napravit (tomu se říká Velikonoce). My se k té Boží nápravě hlásíme, což znamená – jak to Ježíš v Janově vyprávění říká – že sice žijeme v tom neopraveném světě, ale nemáme za úkol se jeho nešvarům a chybám podřizovat a přizpůsobovat, ale naopak v něm houževnatě vynášet na světlo tu Boží nápravu.

Vraťme se na moment k tomu starému žalmu: mluví se tam o lidech, kteří se nedovolají práva, nemají co jíst, nemají svobodu, nevidí na krok, už nemají sílu, chybí jim někdo blízký, nikdo o ně nestojí – ale Hospodin na ně nezapomněl. Splní, co slíbil, vždyť dopomáhá k dobru. Řekl to i Ježíš v úvodním kázání, že ho právě s tímto programem Bůh mezi lidi poslal.

Když se k tomu programu hlásíme my křesťané, není to s ambicí, že zachráníme svět – to nekončí dobře, právě proto stojí psáno, abychom nedoufali v člověka (sebe nevyjímaje). Když se k tomu programu hlásíme, děláme to ve víře, že nápravu podnikl odpuštěním sám Bůh (to jsou ty Velikonoce). Polámaný svět jeho odpuštění nepřijal nebo o něm ani neví – v tomto ohledu do toho světa nepatříme. Ale žijeme v něm, a tak na to máme lidem posvítit. A dopomoci jim k tomu, aby vnímali a přijali Boží požehnání. To neumíme jinak, než že jim aspoň budeme dopomáhat k právu a ke svobodě a od hladu a od osamění a tak dál, jak to v tom žalmu bylo všechno zmíněno.

Prostor mezi lidmi (jemuž se říká politika) se musí něčím zaplňovat a tohle jsou hodnoty, jimiž stojí zato to dělat. V Kocourkově a Hulvátově se to moc dařit nebude, ale nelámejme nad tím hůl, rozčilení taky není program (i to říkával už zmíněný T. G. Masaryk). Sviťte lidem na to, jak mizerné nebo žádné hodnoty jsou tu zrovna v kurzu, a jestli vás za to nebudou mít rádi, protože jim berete hračku, pomněte, že váš Mistr na tom nebyl lín. A hlavně lidem tlumočte Boží lásku a buďte jim nablízku, ať si třeba i díky vám ověří, že na Boha se opravdu spolehnout dá.

Pomoz, Pane, abychom nebyli hluší ke tvé naději a abychom ji uměli předávat lidem kolem nás, když prožívají těžké okamžiky.

Prosíme za všechny, kdo prožili životní zklamání, nemají sílu a chtěli by už všechno vzdát – pomoz, aby v životě prožívali zas a znovu setkání s tvou láskou.

Prosíme za ty, kdo někomu ublížili a kdo toho spoustu zkazili – pomoz, aby zkusili napravit, co je v jejich silách, a aby došli odpuštění.

Prosíme za lidi, kteří se bojí budoucnosti a toho, jak ji zvládnou – kéž by měli kolem sebe vždycky někoho, kdo jim pomůže nést těžkosti a bude jim nablízku.

Prosíme za ty, kdo třímají v rukou moc – za ty poctivě odpovědné, za zmatené, ale i za ty, koho z nějakého důvodu motivuje zlo: pomoz, aby nezrazovali poslání a službu, kterou mají konat, a obdaruj je moudrostí a respektem k právu a pravdě.

Prosíme za náš sbor a za církve po celém světě: aby tolerantně svítla tomuhle světu tvým slovem a nestala se nikomu kamenem úrazu.

Prosíme za celý svět Ježíšovými slovy: Otče náš...

Svou sílu hledejte v Boží, nikoli v lidské moci. A nebojujte proti lidem, ale proti ďábelským svodům, které si je podmanily. Opásejte se do toho zápasu pravdou a obrňte se spravedlností. Obujte se tak, abyste mohli kdykoli vyrazit do služby evangeliu pokoje, a proti těm ďábelským svodům si vezměte štít víry. Žijete v ďábelském světě, ale nepatříte mu – to ať vás chrání jako přilba. A jako meč nechť vám slouží to, co říká Bůh. Ať vás jeho milost vysvobozuje ze smutku, strachu a beznaděje a jeho láska ať vás provází vším, co vás tíží i co vás těší. Pokoj vám. Amen.